

Začetek preroda?

Ameriška revija Time je te dni pisala o razgreti »vojni mobilizaciji« na tržišču telekomunikacij, ki je samo letos vredno okrog 500 milijard dolarjev. Do konca stoletja naj bi se ta številka povzpela na bilijon dolarjev.

Dejstvo je, da svet telekomunikacij ne bo nikdar več takšen, kakršen je bil. Tehnološka revolucija je opravila svoje, uresničujejo se sme futuristične vizije. V manj kot desetletju se je oblikovala najbolj živa in perspektivna gospodarska panoga, ki kupce spretno zalaga z novimi izdelki in storitvami.

Vendar pa bliskoviti razmah zahteva ogromna vlaganja kapitala in znanja; nekdaj monopolno zaščitene in privilegirane državne firme so prisiljene v spopad s konkurenco itd., kar vse povzroča hude pretese. Podjetja drug za drugim propadajo, bolj prožna pa se povezujejo z nekdanjimi tekmeči. Finančni analitiki napovedujejo, da bo do sredine devetdesetih let obstala le peščica gigantov, med njimi dokaj zanesljivo AT&T, Siemens AG, Fujitsu in Alcatel.

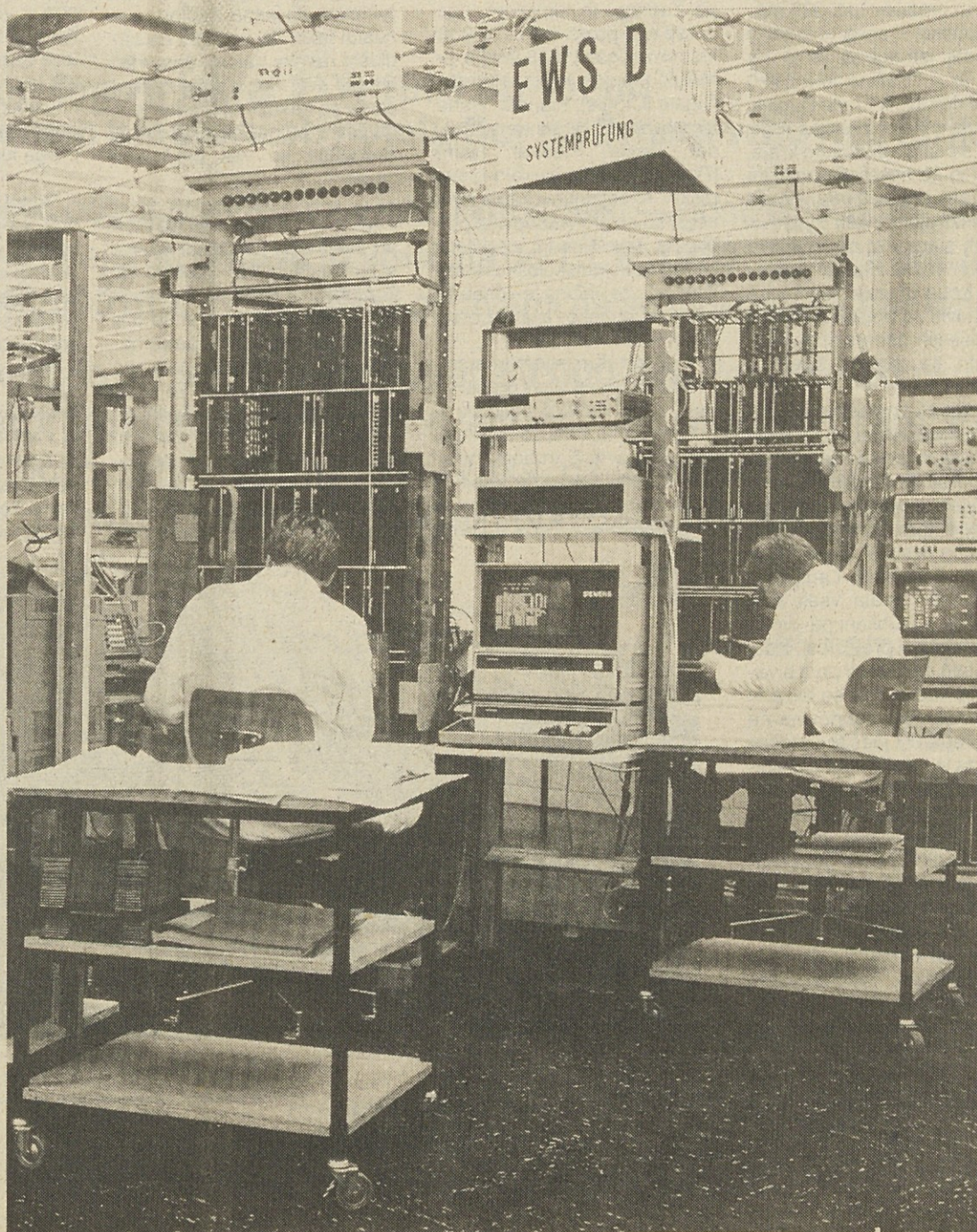
Cas sprememb je vendarle napočil tudi pri nas. Iskrina tovarna javnih telekomunikacijskih sistemov je svojo usodo povezala s Siemensom. Kmalu bo nastalo prvo mešano podjetje po določilih nove zakonodaje o tujih vlaganjih. Na podoben način je možno usposobiti vsa proizvodna podjetja v sestavi ZP Iskra Telekom, velike možnosti pa so tudi drugje.

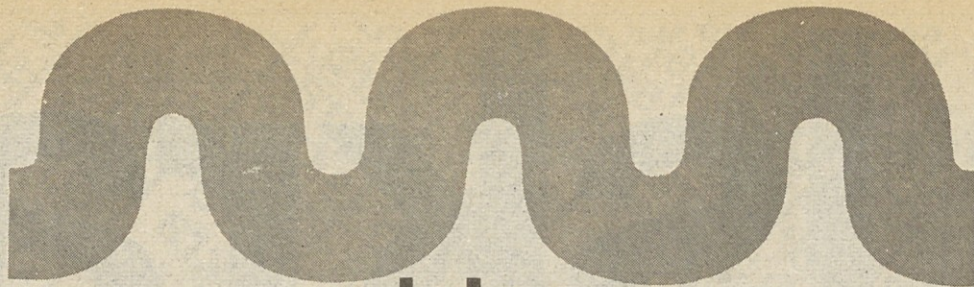
Je to začetek preroda slovenskega gospodarstva? Upajmo!

Kazimir Mohar

Iskra

Spodnji motiv je iz proizvodnje digitalnega komutacijskega sistema EWSD v Siemensovi tovarni v Münchnu. Iskri strokovnjaki so sistem že uspešno prilagodili zahtevam jugoslovanskega in sovjetskega telekomunikacijskega trga. Prvi kupci bodo dobili centrale, ki bodo izdelane pretežno v ZRN, konec letošnjega leta pa se bo pričela proizvodnja programske in materialne opreme v mešanem podjetju Siemens in Iskra v Kranju. Tudi o tem govori Blaž Kavčič, v. d. glavnega direktorja ZP Iskra Telekom, v intervjuju, ki ga objavljamo v današnji številki glasila. (K. Mohar)

Iskra
Rotomatika

Črni vrh nad Idrijo nekoč in...

Samotni črnovrški hribi in lahno valovite ravnine niso zadnja pokrajna naše dežele. Sem prihajajo meščani občudovat njihovo planinsko lepoto, utrujeni in slabotni iščejo zdravja in novih moči. Saj je tukaj narava zavrtala v zemljo poleg mnogih lukenj in breznov tudi 520 metrov globoko, menda najglobljo do sedaj izmerjeno jamo na svetu, je v Družino leta 1930 zapisal duhovnik Franc Rupnik, prvi, ki se je na planoti začel ukvarjati s pisno zgodovino kraja. Njemu in še nekaterim vaškim kronistom gre zahvala, da so pozabili iztrgati delček zgodovine, bolj stare, kot novejše. Po besedah Joška Kenka mlajšega bo treba mozaik zgodovine še sestaviti za boljše poznavanje zdajšnjih generacij in tistih, ki bodo na planoti živele v prihodnje.

Bolj kot za domačine in okoličane velja zapisati, da so iz teh hribov izšli mnogi možje, voditelji in dobrotniki ljudstva: duhovniki, učitelji, umetniki, znanstveniki, med temi dva kladivarja slovenske besede, Matej Cigale in dr. Frančišek Lampe. V Črnem vrhu imata vsak svoj spomenik, v Ljubljani pa ulici.

Vrnimo se v preteklost. Kdaj so nastala na planoti prva bivališča, od kod in kdo so bili prvi naseljenci, nam zgodovina ne ve povedati. Ljudsko izročilo pravi, da je najstarejša naselbina v Trebčah. Pred davnimi stoletji je bil iz Vipavske doline na sosednje tolminsko in loško ozemlje edini prehod čez črnovrško goro »po Taboru« in dalje »po Reteji« v dolini Idrijce. Tako je mogoče sklepati, da so se na planoti prvi nastanili prišleki iz vipavske strani. Toda, če upoštevamo trdo črnovrško narečje, ki se povsem loči od mehkega

in blagoglasnega vipavskega, kaže, da se na črnovrškem območju niso naseljevali ljudje iz Vipavske doline, ampak od severa in vzhoda sem, saj je narečje na planoti čisto »rovtsko«. Značilna so tudi mnoga nemška osebna imena, zlasti po Zadlogu in Idrijskem logu, zdi se vsaj po navedbah v prvih krstnih knjigah (1635 leta) n. pr. Mikuš, Lampe, Bizar (Wiser), Cigale (Cigule), Flander, Habe, Abraht, Ajhar, Košander, Štrancar, Paver, Plešnar, Rejnk (Rink). Ti rodovi izvirajo iz nemških naseljencev loške doline, ki so se prek Godoviča prebili na takrat manj obdelano zadloško in idrijskološko raven. Danes je že večina teh osebnih imen, oz. priimkov izginila, ostala so le še hišna imena.

Z gostim bukovjem in smrekami pokriti in porasli gorski vrhovi, ki se od daleč vidijo skrivnostno temni, črni, so dali kraju ime: Črni vrh. S trudom in naporom so prvi naselniki trebili in krčili gozdove, od tod imena vasi in zaselkov, Trebče, Lome.

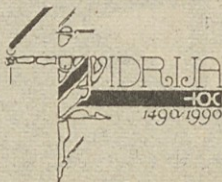
Gozdovi so se vedno bolj umikali senožetom — »logovom«; še v prvih krstnih knjigah najdemo včasih naznačen kraj rojstva kar splošno »iz Logov«, a so hkrati že tudi ti Logovi natančneje označeni: Zadlog, Idrijski log, Mrzli log. Oba zadnja pridevka sta jasna, Zadlog pa je nastal tako, da so imeli na zadloški ravnini najprej črnovrški kmetje svoj »log«, dalje za tem pa so se naselili novi priseljenci. Griže pomeni kamnit gozd, Predgriže so vas pred tem gozdom.

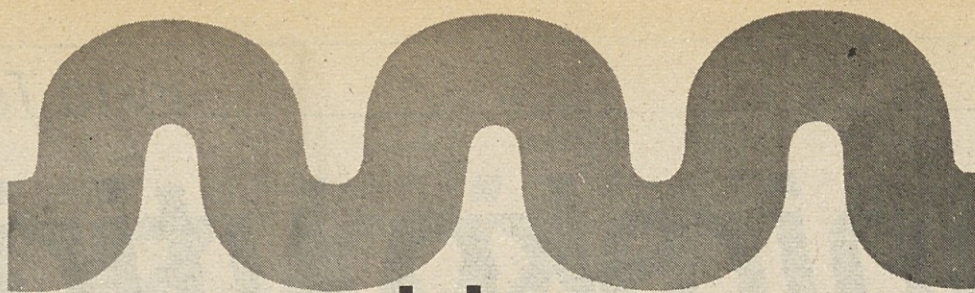
Do leta 1770 še niso hiš ločili po številkah. Takrat pa so vojaški častniki štelili ljudstvo po župnijah in hiše po številkah razdelili v skupine. Kjer so bile naselbine raztresene po samotah, so jih častniki poljubno združevali v oddelke. Tako so vsa gorska selišča od Špika do Tisovca združili pod imenom Mrzli log. Ker so gledali na župnije in ne na občine, so štelili tudi hiši pri Šinkovcu in Tršanu v Beli skupaj z Belo, čeprav sta sodi-

li pod drugo občino in gospodsko.

Svetni gospodar črnovrške občine je bila od davnih stoletij vipavska graščina, ki si je lastila gorsko pokrajno tja do globokih grap Belce, Idrijce in Zale ter gori v visoke vrhove Hrušice. Ko se je Idrija v začetku 17. stoletja osamosvojila izpod Tolmina, je počasi pokupila širne trnovske gozdove in od vipavske gospode tudi Belo in del Idrijskega loga.

Vzporedno s trebljenjem gozdov se je širila tudi obrt. Na koncu vasi so predstavniki »kmečkega proletariata« postavili svoje borne kočje. Bajtarji in kočarji so izdelovali leseno posodo, drugi so kot dninarji kuhali oglje ali rudarili v idrijskem rudniku. Iz avstrijskih statističnih virov je razbrati, da je bilo leta 1902 45% domačij, ki so posedovale manj kot 5 ha zemlje, nekaj več kot polovica pa je imela zemlje več kot 5 ha, od tega pretežno del gozdov.

Iskra
Rotomatika

Iskraši!

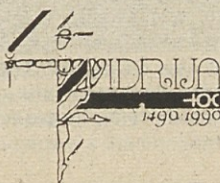
**Dobimo se na Dnevu Iskre, 1. 7. 1989 ob 11. uri
na prireditvenem prostoru ob hotelu Bor na Črnem vrhu nad Idrijo**

Organizacijski odbor s sedežem v Iskri Rotomatiki — gostiteljici letošnjega srečanja — sprejema **prijave in vplačila do 15. 6. 1989**. Do tega dne je cena paketa **40.000 din**, s kasnejšimi prijavami pa se tudi cena spremeni.

Vsi zamudniki bodo morali za paket odšteti **60.000 din**. Polovico izdatkov krijejo sindikati v posameznih delovnih in temeljnih organizacijah Iskre, kaj udeležence v lično oblikovanem paketu čaka, pa bomo predstavili v prihodnji številki glasila. O vseh podrobnostih pobarajte predsednike vaših osnovnih sindikalnih organizacij.

Ne zamudite s prijavami — potrudili se bomo, da vam bo med nami lepo!

Prireditelj

Pionirsko utiranje poti iz krize

Karl Marx je zapisal, da je edina večna na svetu sprememba. Navedena modrost seveda ni poskus ideološkega utemeljevanja aktualnih procesov v združenem podjetju Iskra Telekom, čeprav ji ne gre odrekati določene zveze z novo poslovno filozofijo. V kranjski industriji za telekomunikacije in računalništvo so se otresli dogmatskih plašnic in se pogumno lotevajo pionirskih dejanj.

Podjetništvo temelji na podjetnosti. To lastnost imajo ljudje, ki drzno in samozavestno, zato pa tudi uspešno obvladujejo paleto nalog. Eden izmed njih je naš sogovornik **Blaž Kavčič**, vršilec dolžnosti glavnega direktorja ZP Iskra Telekom.

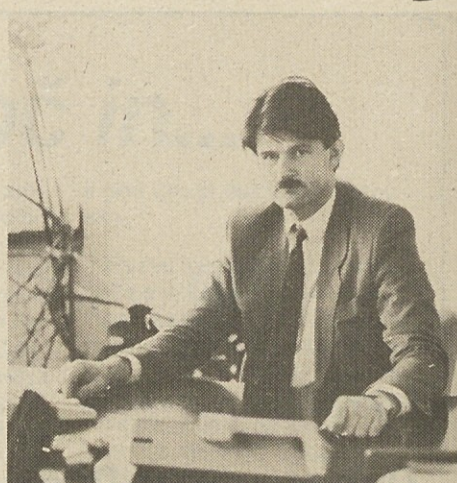
— **Tovariš Kavčič, po več letih obnavljanj in tavanj se vendarle zarisuje konkretna pot iz zagat industrije telekomunikacij. Zakaj je ta segment slovenskega gospodarstva v tako slabem položaju?**

»Menim, da praviloma manj uspešnemu poslovanju gospodarstva botruje sam družbenoekonomski sistem, predvsem zato, ker niso definirani osnovni mehanizmi upravljanja in vodenja. Problemi pa se še povečajo, kadar gre za velike sisteme z visoko tehnologijo, kjer poteka izredno močan konkurenčni boj v svetovnem merilu.

V Iskri Telematiki je bilo v zadnjih letih nekaj poskusov saniranja stanja, vendar

nismo uspeli bistveno izboljšati sorazmerno neugodnih trendov. V tem trenutku imamo pregled nad koreninami problemov, na drugi strani pa tudi razloge za zmeren optimizem glede njihovega odpravljanja. Po nekajletnih naporih smo prišli do nekaterih elementov, ki pomenijo operacionalizacijo razvoja telekomunikacij v prihodnjem obdobju in so usklajeni z republiško razvojno politiko in s stališči bank. Poleg tega smo podpisali pogodbo o skupnem vlaganju s tujim partnerjem, kar med drugim izkazuje, da Siemens, ena izmed najmočnejših svetovnih firm na področju telekomunikacij, vidi v slovenski telekomunikacijski industriji solidnega partnerja, s katerim v bistvu povezuje tudi usodo svojega nastopa na nekaterih strateških trgih.

— **Med zunanjimi dejavniki, ki so narekovali organizacijske posege, je seveda tudi nova zakonodaja.**

Blaž Kavčič, v. d. glavnega direktorja ZP Iskra Telekom.

»Tej smo se poskušali kar najbolj približati že z reorganizacijo nekdanje DO Iskra Telematika v ZP Iskra Telekom. Hoteli smo doseči bistveno boljše obvladovanje poslovnega procesa in vzpostaviti možnosti za večje sproščanje ustvarjalnosti. Morali smo zagotoviti osnovo za ustanovitev mešanega podjetja in se prilagoditi spremenjenim tehnološkim in tržnim razmeram. Med bistvene cilje pa smo uvrstili tudi dolgoročno upravljsko obvladovanje podjetij, se pravi, poslovanje z združenim kapitalom in izvajanje dolgoročne strategije z alokacijo resursov predvsem na osnovi tržnih in ekonomskih kriterijev. Posledično smo dosegli zaokrožitev proizvodnih programov v samostojna podjetja, ki so prevzela vse vitalne funkcije.

— **Kakšne so splošne formalne značilnosti organiziranosti ZP Iskra Telekom in podjetij pod njegovim plaščem?**

»Nekdanja Iskra Telematika je bila organizirana v temeljne organizacije (9 TOZD in 3 DSSS). Iz tega se je preoblikovala v enovito DO. Sedanja organizacijska shema ZP Iskra Telekom pa v marsičem spominja na organiziranost po temeljnih organizacijah. Razvidna je torej določena kontinuiteta. Iz izkušenj s TOZD smo namreč sklenili potegniti pozitivne učinke, kot so denimo: identifikacija zaposlenih z določenim programom, večja preglednost znotraj manjših enot itd. Kot pozitivne lastnosti enovite DO pa lahko vzamemo: celovitejši poslovni nastop, večjo možnost izvajanja skupne strategije in podobno.

Reorganizacija je imela — gledano pravno-tehnično — obliko formiranja podjetij v družbeni lastnini in potem z njihove strani formiranja ZP, gledano vse-

binsko pa se je DO na posreden način reorganizirala v ZP, ki kot lastnik poslovnih skladov, oz. sredstev le-ta vlaga v podjetja svojega sistema in s tem vzpostavlja upravljsko-lastniško razmerje med ZP in podjetji. Ta povezava ima tudi svojo protitež in sicer v upravljski povezanosti, od spodaj navzgor, od podjetij do ZP, tako da ima vodstvo ZP dejansko vodstvena pooblastila, medtem ko upravljalca ostajajo pri upravljalcih. Gre torej za strukturo, v kateri nastopa dvostranska povezava. Vodenje je dosledno ločeno od upravljanja, vodstva vseh subjektov pa so izpostavljena ostrejši in strokovnejši kontroli — verifikaciji upravljalških organov prek upravnih odborov.

Z opisanim procesom smo seveda dosegli zgolj načelno rešitev, ne pa tudi kvalitetnejše strukture virov sredstev: ni-

smo povečali lastnih sredstev (poslovnega sklada). Z vložki Siemens in ZP Iskra Telekom bomo dosegli zdravo bilančno sliko največjega podjetja. Za podobno stanje v drugih podjetjih bomo morali zmanjševati bilančno vsoto z racionalizacijo aktive, v perspektivi pa le računamo tudi na kapitalizacijo udeležbe države v strukturi virov združenega podjetja, morda prek bank.

Gre torej za nov odnos do lastnine in upravljanja. Želimo, da bi jugoslovanska zakonodaja čimprej dozorela še pri uvažanju vrednostnih papirjev, kot so predvsem delnice in obveznice, ker bi pri izvajanju razvojnih projektov radi angažirali nove potenciale. Smo tudi v aktivnem stiku z bančnim sistemom in poskušamo skupno definirati možnost spreminjanja vsaj dela bančnih plasmajev iz kreditne

v lastniško, trajno obliko.

— **Kako pa je z odločanjem delavcev? Za novo organiziranost je značilna profesionalizacija upravljanja. Ali to pomeni omejevanje samoupravljanja?**

»Tole je seveda lahko zelo aktualno vprašanje, na katerega bom odgovoril morda malce pragmatično:

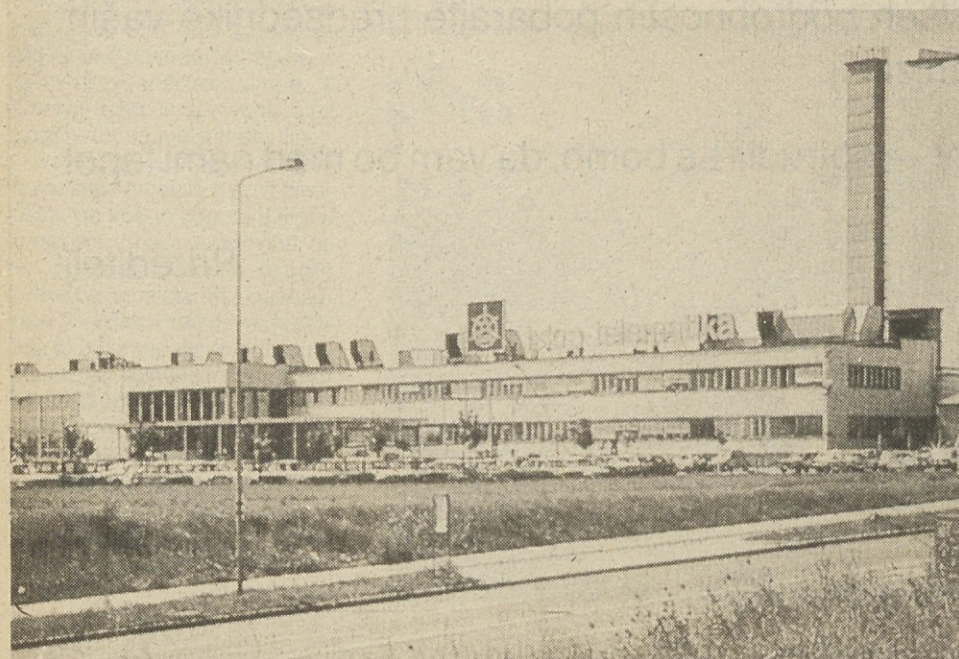
Interes delavcev, nas vseh, je najbolj ogrožen tedaj, kadar imamo slabe poslovne rezultate. V novi organiziranosti se z zaščito in razvijanjem kapitala ukvarjajo profesionalci v upravnih odborih. Tako so materialni interesi delavcev lahko zaščiteni mnogo bolje kot v primerih, ko sicer z velikimi besedami govorimo o odločanju delavcev o vseh vprašanjih, s tem pa marsikdaj tudi skrivamo strmo padanje življenjskega standarda in v bistvu skušamo delavce nekako napraviti krive za vse slabše stanje. Mislim, da so načela, ki smo jih definirali v ZP, dosti bolj racionalna. Mogoče so manj obarvana z visokoletečimi cilji, zato pa so bistveno bolj naravnana v zaščito interesov narodnega gospodarstva in vseh zaposlenih v ZP.

Tehnološka revolucija v naši dejavnosti zahteva prestrukturiranje tudi v kadrovskem smislu. To pomeni ob zmanjševanju absolutnega števila zaposlenih tudi spremembo sestave do povečanja deleža z visoko in višjo strokovno izobrazbo. Prizadevali si bomo na ta vprašanja odgovarjati s kar največjo možno mero občutka za socialni položaj delavcev. Vendar moram dodati, da je prilagajanje imperativ, ki je pravzaprav v interesu socialne varnosti tistih, ki na programih morajo in morejo dolgoročno ostati.

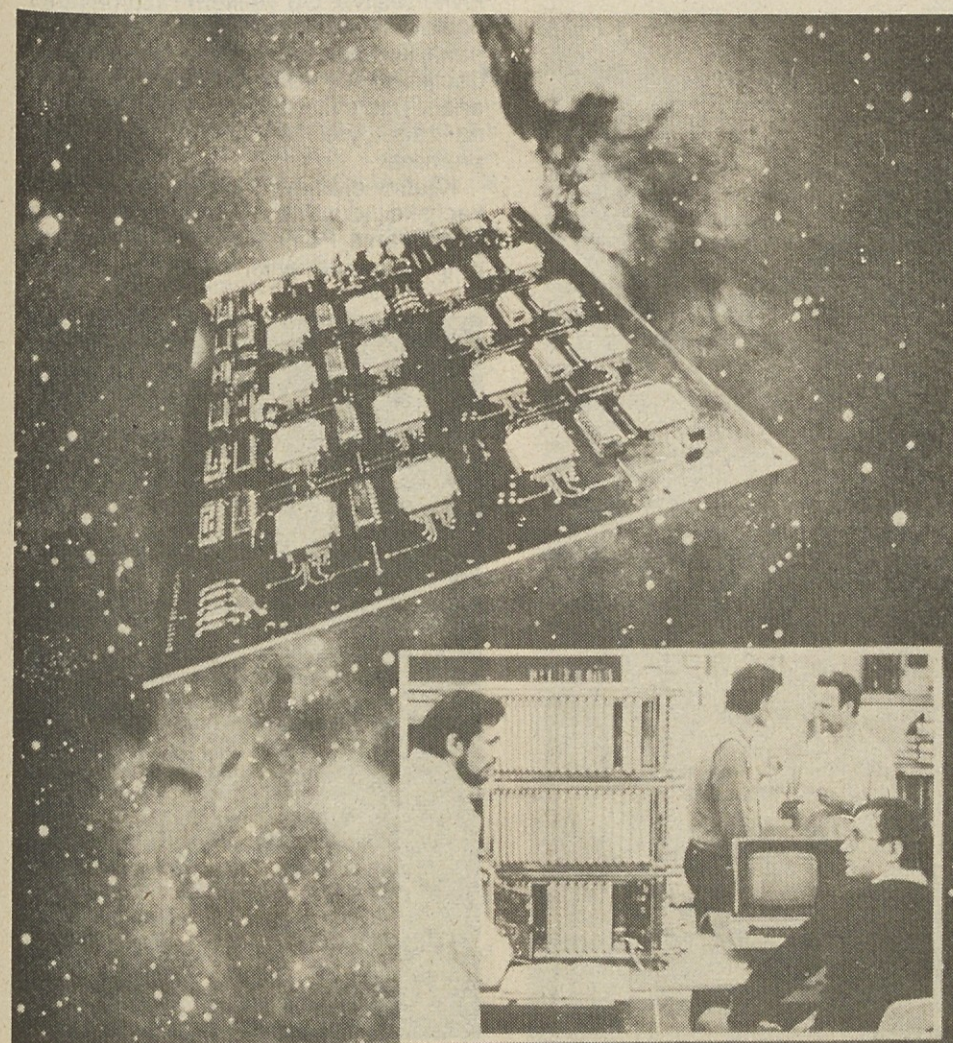
— **Kakšna sta položaj in vsebina novih podjetij?**

»V okviru ZP smo podjetjem dodelili polno poslovno samostojnost in večjo funkcijsko opremljenost. Tako imajc v svojem sestavu prodajo, nabavo, proizvodnjo, razvoj, skratka — vse vitalne funkcije, razen dveh, ki sta na ravni ZP: obvladovanje skupnega kapitala (holding) ter celovito načrtovanje in izvajanje dolgoročne podjetniške strategije. Na tej ravni obstaja še nekaj dejavnosti, kot so pravna služba, stiki z javnostjo, tržno komuniciranje, kakovost, vendar so to podporne funkcije, ki so minimalno, čeprav kvalitetno kadrovskega zasledene.

V ZP Iskra Telekom posluje v novi organiziranosti šest podjetij: dve s finalnimi izdelki in sicer **Iskra JTS**, ki proizvaja

Vse kaže, da se nekdanji Iskri Telematiki na Laborah obetajo boljši časi. Ob pomoči SOZD Iskra in širše družbene skupnosti bo polagoma premagala dolgotrajno krizo. Reorganizirana v združeno podjetje Iskra Telekom lahko v družbi s koncernom Siemens AG doseže celo zelo svetle perspektive. Vendar brez trdega dela in nadaljnjih odrekov ne bo šlo.

Svetovna tehnološka revolucija, ki jo spodbuja siloviti razvoj mikroelektronike, že polno desetletje trka in buta na Iskrina vrata. V kranjski industriji za telekomunikacije in računalništvo je bilo že precej prizadevanj za zmanjšanje zaostanka (od tod tudi lastni razvoj SI 2000 in terminalov), vendar bo celovito digitalizacijo izdelkov lahko uresničila šele v povezavi s Siemensom.

javne telekomunikacijske sisteme in **Iskra Terminali**, ki izdeluje terminale in naročniške sisteme. Skupni imenovalec imata tudi podjetji **Iskra TIV** (Tiskano vezje) in **Iskra MKD** (Mehanske konstrukcije in deli): donedavna sta glavni svoje proizvodnje prodajali interno, znotraj Iskre Telematike, tehnološko prestrukturiranje pa ju sili v vse večji eksteriorni plasm. Zato se morata seveda usposobiti tudi za samostojen marketinški nastop doma in v tujini. Posebnega pomena v ZP je podjetje **Iskra Inženiring**, ki opravlja višje in posebne oblike gospodarskega sodelovanja, prodajo naročniških komutacijskih sistemov in inženiring. Ustanovili smo tudi podjetje **Skupne servisne dejavnosti**, ki je v pretežnem delu takorekoč obrnjeno navznoter in izvaja vse funkcije, ki so potrebne za nemoteno obratovanje ZP in podjetij na Laborah.

Na Blejski Dobravi pa so oblikovali samostojno družbeno podjetje **Iskra Unitel**, ki ni potrdilo pogodbe o ustanovitvi ZP Iskra Telekom in se bo neposredno vključevalo v SOZD Iskra.

— **ZP Iskra Telekom bo zagotavljalo dolgoročnejsše konsistentno usmer-**

janje podjetij v svojem sestavu. Morda se obrisi razvojne strategije že kažejo?

»Opisovati celotno strategijo razvoja ZP Iskra Telekom najbrž ni smotno, rad pa bi navedel dva zelo pomembna elementa:

(1) Zavestno smo žrtvovali nekatere sinergije. V mislih imam poseg, s katerim smo — podobno kot že poprej razvoj — organizacijsko vključili tudi prodajo, nabavo, finance in še nekatere druge funkcije v vsako podjetje posebej. To je gotovo v nasprotju z nekdanjimi prepričanji, da je te funkcije zaradi sinergije utemeljeno organizirati skupaj. Prepričani smo, da bodo kljub težavam, ki se bodo zaradi distribuiranosti pojavljale, pozitivni učinki našo odločitev upravičili.

(2) Spremenili smo pogled na tehnologijo in marketing. Osnovna usmeritev je tržna: analiziramo povpraševanje našega ciljnega odjemalca. Kako oblikovati ponudbo kar najboljše in z optimalnimi ekonomskimi rezultati? To je glavni kriterij. Seveda poskušamo v čim večji možni meri izkoristiti svoje tehnične in tehnološke potenciale, vendar to ne sme biti omejevalni dejavnik. Ob takem prin-

cipu se periodično pojavljajo strukturna neskladja med lastno tehnološko in komponentno osnovo ter potrebami sistemске ponudbe. V takih prelomnih obdobjih morajo 'klasične' tehnologije najti neko drugo, vsaj dopolnilno perspektivo. Ne dopuščamo, da bi nam instalirane tehnološke zmogljivosti diktirale koncepcijo ponudbe. Ilustrativen primer je tehnološka revolucija v telekomunikacijski industriji, ki je močno prizadela tudi nas v Kranju. Vendar nam dosedanje izkušnje pri analizi eksternih prodajnih možnosti za naše programe iz MKD in TIV dajejo razloge za optimizem. Ob nekaterih manjših investicijskih dopolnitvah se omenjenim programom očitno obeta dobra prodajna perspektiva, tako na domačem, kot na tujem trgu.

— **Telekomunikacijska infrastruktura po svetu praviloma zbuja zanimanje vlad. V razvojne projekte ne vlagajo samo proizvajalci, temveč tudi države. Kako se je v reševanje slovenske industrije telekomunikacij vključila družbena skupnost?**

»Na reorganizacijski korak seveda lahko gledamo samo kot na enega izmed potrebnih pogojev za realizacijo celovite rešitve. Ob velikem razumevanju poslovnih bank smo uspeli napraviti tudi nekaj korakov v smeri finančne konsolidacije. Banke so iz naših elaboratov in analiz ugotovile, da obstajajo dovolj trdna zagotovila za konkretne pozitivne premike.

Ključni element razvoja telekomunikacijske industrije v Sloveniji je razvojno financiranje. Po natančno določenih kriterijih je bilo opravljenih že nekaj krogov

delitve razvojnega dinarja v najperspektivnejše programe. No, priznati moram, da z našimi programi prihajamo pozno. To je mogoče nekoliko čudno, saj smo bili v Iskri med pobudniki tega dinarja. Res pa je tudi, da so se banke lotevale naših projektov zelo kritično, morda zaradi slabega slovesa, ki ga je imela Telematika in širša Iskra v gospodarskih in političnih krogih. Spričo stroge obravnave smo morali velik del težav prebroditi sami. Šele s podpisom pogodbe s Siemensom smo izpolnili osnovne vsebinske zahteve, ki jih je postavljala bančni sistem kot strokovna institucija v kompleksu razvojnega financiranja.

ZP Iskra Telekom prav v tem obdobju predlaga štiri pomembne projekte. Nedvomno je na prvem mestu razvojno financiranje javnih digitalnih sistemov, s katerim je treba podpreti vloške Siemens in Iskre. Hkrati predlagamo še druge zrele projekte: program terminalov, program tiskanih vezij in program mehanskih konstrukcij in delov. Tudi podjetje Iskra Unitel na Blejski Dobravi predlaga svoj investicijski elaborat.

Realizacija celotnega finančnega podviga je vsekakor smiselna. Prepričani smo namreč, da smo v preteklih letih dosegli tržno pozicijo, ki dejansko pomeni izredno dragocen potencial in zagotavlja verifikacijo omenjenim programom. Ker zamujamo z razvojem, nastopa določena praznina: naš prostor doma in v tujini napada konkurenca. Zato bo potrebna še večja tržna agresivnost, da zamujeno nadoknadimo.

— **Kakšen pa je odziv v širšem jugoslovanskem prostoru?**

»Poseben sindrom v Jugoslaviji je razcepljen nastop industrije. Težko govorimo o kakršnikoli konkretni jugoslovanski razvojni politiki na področju telekomunikacij. Pojavlja se politična podpora za neracionalno organizacijo in uvajanje avtohtonih proizvodov na večjih mestih, kar je sperto z vsako zdravo ekonomsko logiko. Jugoslovanska federacija, na primer, za realizacijo vrha neuvrščenih v Beogradu finančno podpira uvoz izdelkov in licenc, s kakršnimi Iskra dosega mednarodna priznanja in celo sama prodaja licence. To je možno v redkokaterem sistemu na svetu.

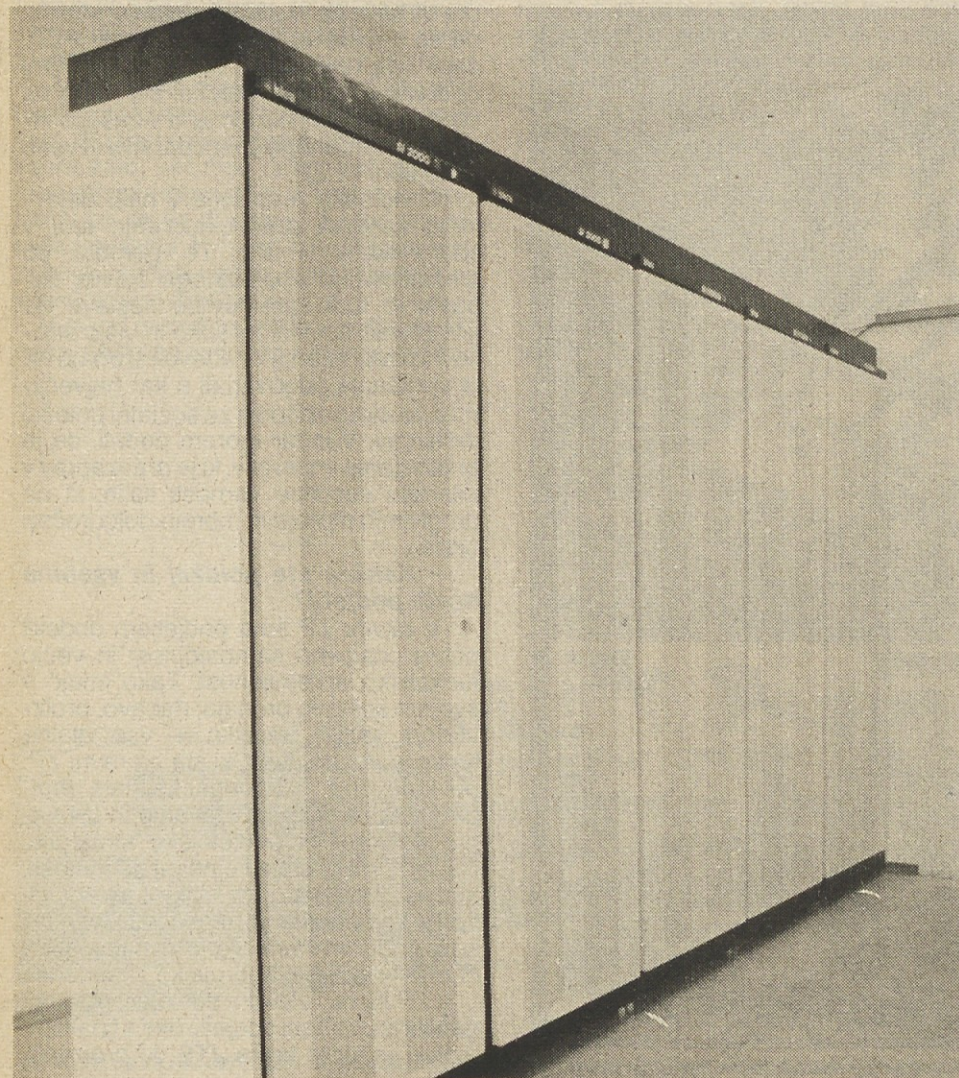
V industriji, v Telekomu, ocenjujemo, da je tak odnos paradoksalen. Nameravamo pokazati na najbolj akutne primere. Zadeve bomo seveda poskušali tudi reševati, najprej na nek konstruktiven, vendar zelo konkreten način, tako na politični ravni, kot z gospodarskimi subjekti, ki tu nastopajo.

— **Kako je prišlo do povezave s koncernom Siemens AG?**

»V svetu telekomunikacij se dogajajo veliki strateški premiki. Število originalnih proizvajalcev se vse bolj krči. Od nekdanjih nekaj desetih jih bo verjetno v bližnji prihodnosti ostalo 5, morda 7. Iz-

Telefonski aparat ETA 900 je dostojen naslednik znamenitega aparata ETA 80. V Hannoveru se nobenemu niso mogli upreti.

Digitalni sistem SI 2000 je upravičeno v ponos Iskrinim inženirjem in tehnikom. V celoviti ponudbi s sistemom EWSD bo namenjen za gradnjo manjših central.

V podjetju MKD so sposobni izdelovati mehanske konstrukcije in dele evropske kakovosti. Zato smelo načrtujejo povezave s tujimi partnerji.

Žetonski javni telefonski aparat JATENA je eden izmed najlepših iz proizvodnje podjetja Iskra Terminali.

Iskra Telekom : PIONIRSKO UTIRANJE POTI IZ KRIZE

računi kažejo, da samostojni proizvajalec potrebuje za obstanek na svetovnem prizorišču že skoraj 20 odstotkov celotnega trga, saj sicer ne more pokriti vlaganj.

V Iskri smo se sprva odločili, da bomo še naprej sodelovali z belgijskim partnerjem Bell. Z njim smo namreč uresničili uspešno generacijsko sodelovanje pri sistemu Metaconta, katerega nadaljevanje je digitalni Sistem 12. Vendar je med pripravami na novi projekt prišlo do globalne spremembe: multinacionalka ITT je večino svoje telekomunikacijske dejavnosti prodala francoski korporaciji CGE in ustanovljena je bila družba Alcatel, ki je postala lastnik belgijske firme. Ugotovili smo, da novonastala multinacionalka razvija drugačno filozofijo kot ITT. Tudi to je bil eden izmed razlogov, da smo prvotni koncept sodelovanja ocenili kot neizvedljiv. V tem obdobju pa je močan interes za povezavo izrazil Siemens. Predvsem zaradi koncizne in korektnije partnerske pozicije z njegove strani smo se odločili za zamenjavo, oz. preusmeritev. Negativna posledica tega je seveda časovna zakasnitev, vendar ocenjujemo, da jo pridobitve pretehtajo.

— Katere so komparativne prednosti Siemens?

»Siemens je svoj digitalni sistem plasiral na svetovni trg v večjem obsegu nekoliko pozneje kot na primer ITT ali Ericsson, vendar zavzema, če pogledamo statistike, po številu naročenih priključkov drugo mesto na svetu. Ima najkompletnejši telekomunikacijski program, bazirani razvoj mikroelektronskih komponent za vse produkte, ki so potrebni za sodoben digitalni sistem, za omrežje ISDN, vključno s komutacijskim sistemom, katerega se lotavamo v Iskri Tele-

kom, opremo za prenos, terminale, opremo za multiplexiranje — do radijsko-relejne opreme in satelitskih komunikacij. Programska celovitost mu nedvomno omogoča velik naskok pred nekaterimi drugimi partnerji.

Siemens je zrasel s pomočjo zahodnonemškega trga, ki je eden izmed največjih in najbolj propulzivnih na svetu. Uporabil je tudi pozitivne in negativne izkušnje konkurentov, zato lahko ugotovimo (tudi na primeru projekta v Domžalah), da je programska oprema sistema EWSD zgrajena izredno racionalno, z najsodobnejšimi softverskimi orodji, kar omogoča prilagajanje na različna telekomunikacijska okolja v bistveno krajšem času in z manjšimi vložki, kot je to pri večini drugih, konkurenčnih sistemov.

Za Iskro pa je izredno pomembno tudi tole: Siemens je izredno velik in diverzificiran industrijski potencial, ki — tako kažejo tudi konkretne analize in prvi posli — lahko postane izredno dragocen partner v enakovredni izmenjavi produktov in komponent kot tudi pri izmenjavi znanja in tehnološkega oplemenitenja znanj naših razvijalcev.

Podjetje Iskre in Siemens je eno izmed prvih podjetij z mešanim kapitalom v Jugoslaviji, ustanovljeno na osnovi novega zakona o tujih vlaganjih. To pomeni bistveno spremembo tudi v ravni sodelovanja obeh partnerjev: ne gre več za obliko kreditnega odnosa, ampak za klasično združevanje dveh kapitalov v novo firmo. Posredi pa je seveda tudi bistveno večja možnost, da tuji partner vpliva na operativno vodenje podjetja.

Siemens vlaga 25 milijonov DEM, za tem kapitalom pa stoji še velik kreditni potencial na eni strani samega Siemens, na drugi pa je bilo opravljenih že več razgovorov z nemško institucijo DEG

(nemška razvojna družba), ki je izrazila polno pripravljenost, da z ugodnimi posojili podpre skupno naložbo.

Siemensov interes pri vlaganju v mešano podjetje seveda temelji na oceni, da bo s tem učinkovito navzoč na pretežnem delu jugoslovanskega tržišča, spričo Iskrine vsidranosti v Vzhodni Evropi pa tudi v državah, kot so Sovjetska zveza, Češkoslovaška in druge.

— Nova organizacijska tvorba najbrž vpliva tudi na odnose v okviru SOZD Iskra?

»ZP Iskra Telekom je prvo združeno podjetje, vpisano v register v Jugoslaviji, zato ne bi smele presenečati določene operativne težave v začetku poslovanja in tudi manjša nekompatibilnost z reorganizacijo SOZD Iskra.

Našli smo odgovore na večino odprtih vprašanj, vendar bo do končnih rešitev prišlo tedaj, ko se bo SOZD Iskra skladno s svojimi usmeritvami preoblikovala v sestavljeno podjetje, znotraj katerega bo ZP Iskra Telekom samo eno izmed združenih podjetij. Glede na razvoj idej se mi zdi, da je v prvi fazi vendarle težko računati na večje število združenih podjetij. Kaže, da bo nastalo veliko podjetij, mogoče nekaj skupnih podjetij. To je predvsem izraz težav, ki jih imajo v posameznih delih, v sedanjih DO ali širše, pri diskusijah o združevanju kapitala. Menim, da so pri tem navzoči parcialni interesi, kar je po dolgem obdobju dogovorne ekonomije v Jugoslaviji ena izmed logičnih, neljubih konsekvenc.

V našem ZP bomo skušali odigrati kreativno vlogo. Sam vidim prihodnost Iskrinega razvoja v smeri korporacije mednarodnih dimenzij, vendar hkrati menim, da moramo biti pri realizaciji tega koncepta zelo realni. Ne bi se smeli zadovoljiti z zadevami, ki so izvedljive zgolj na papirju. Zato je treba najprej definirati učinkovite rešitve in kapitalno povezanost na ravni podjetij in združenih podjetij, šele potem pa razmišljati o izvajanju kapitalnih povezav znotraj Iskre kot celote.

Zelo zahtevne in obsežne bodo transformacije, ki jih mora Iskra napraviti na področju organiziranosti trženja v vseh segmentih doma in v tujini.

Menim, da bi k učinkovitejšim odnosom lahko veliko prispevala tudi logična opredelitev lastniških razmerij med DO (oz. podjetji), SOZD in Iskra Commerce. Slednje naj bi razumeli kot teoretično lastnino DO Iskre, kar pomeni, da bi morale le-te pridobiti določena upravljalna upravičenja. Na tej osnovi bi bilo tudi najbolj enostavno določiti lastniško upravičenje med trgovsko in predstavniško mrežo — neposredni lastnik je Iskra Commerce, posredne lastnice pa so DO.

Še pomembnejša za trženje je funkcionalna modernizacija. Ocenjujem, da na tem področju v Iskri zelo zaostajamo za časom in potrebami. Še vedno je tudi na vodilnih položajih navzoča miselnost: 'Fabrike — Komerč'. (Tale dikcija ni na-

ključna: ilustrira pogled, katerega pogubnost je ugotavljal že McKinsey — pa tudi analitiki pred njim.) Minili so časi, ko je Iskra lahko imela centralno tržno institucijo, recimo PSO, okrog nje pa proizvodne, izvajalne module — tovarne. To ni več možno zaradi obsega prometa ter kompleksnosti programov in trgov. Potrebujemo organiziranost Iskre v divizije in podjetja, ki morajo imeti vse poslovne funkcije in biti usposobljena za uspešno konkuriranje na ciljnih trgih, zaradi katerih so pravzaprav nastala. Če denimo podjetje Iskra JTS, jutri Iskra Tel, ne bo znalo oblikovati celovite ponudbe za PTT in jo tudi realizirati, ga ne reši nobena Iskra Commerce ali KITS. Podobno velja za vse Iskrine DO in podjetja.

Vidim pa zelo zahtevno področje, ki bi ga morala zapolniti Iskra Commerce. O tem sem pogosto govoril in pisal, zato naj tu navedem samo povzetek: obvladovanje in razvoj regionalne mreže, strokovna podpora vodstvu Iskre za aktiven odnos do gospodarskega in družbenega okolja pri sistemskih in metodoloških tržnih vprašanjih, mednarodna poslovna kombinatorika, pravno in finančno svetovanje, ad hoc kompleksni posli in na koncu tudi izvedba zunanjetrgovinskih poslov, slednje seveda za Iskrine DO pod konkurenčnimi pogoji in neekskluzivno.

V regionalni mreži moramo stvari racionalizirati in napraviti jasno delitev na institucionalni del, ki bo zelo verjetno moral biti financiran proračunsko, in na del prodajnih inženirjev, katerega bodo bolj neposredno financirale in vodile zainteresirane DO, oz. podjetja. Učinkovitost domače in tuje regionalne mreže je treba povečati.

— Spremembe v industriji za telekomunikacije in računalništvo bodo seveda najbolj neposredno občutili v njej zaposleni delavci. Kakšne so zahteve do posameznikov? Kaj bodo pridobili?

»Tudi sam se bom trudil, to zagotavljam, da bi vsem zaposlenim v ZP nudili več in od njih tudi več zahtevali. Od svojih neposrednih sodelavcev bom zahteval povečano ostrino in doslednost, ker sem prepričan, da v socializaciji neodgovornega odnosa do dela, v skrivanju napak, v premajhni učinkovitosti, v miselni zasedenosti z dejavnostmi zunaj poslovnega odnosa v Iskri Telekom itd. ni rešitve. Te reči bo treba v najkrajšem možnem času odpraviti. Govorim v interesu vseh tistih sodelavcev, ki si želijo v našem ZP tudi dolgoročno zagotavljati svojo eksistenco in osebni razvoj.

Dejstvo je, da obstaja tudi tržišče delovne sile, katerega kriterijem se bomo prilagodili tudi v ZP Iskra Telekom. Pri doseganju perspektiv razvoja naše industrije namreč ne moremo računati na zategovanje pasu kot na edini ali celo na racionalni izhod. Za uresničenje zastavljenih ciljev potrebujemo kvalitetne, zagrnane in stimulirane delavce na vseh ravneh, od vodstva do neposredne pro-

izvodnje. Nagrajevani bodo v skladu z ustaljenimi normami in tudi individualno — v sorazmerju z odnosom do delovnih nalog.

V preteklih težkih letih so mnogi sodelavci pokazali zelo visoko stopnjo osveščenosti in razumevanja. Verjamem, da to ni bilo lahko. Prepričan sem, da bodo v prihodnjem, sicer zelo zahtevnem obdobju vendarle imeli pri svojem delu več moralnega in materialnega zadovoljstva.

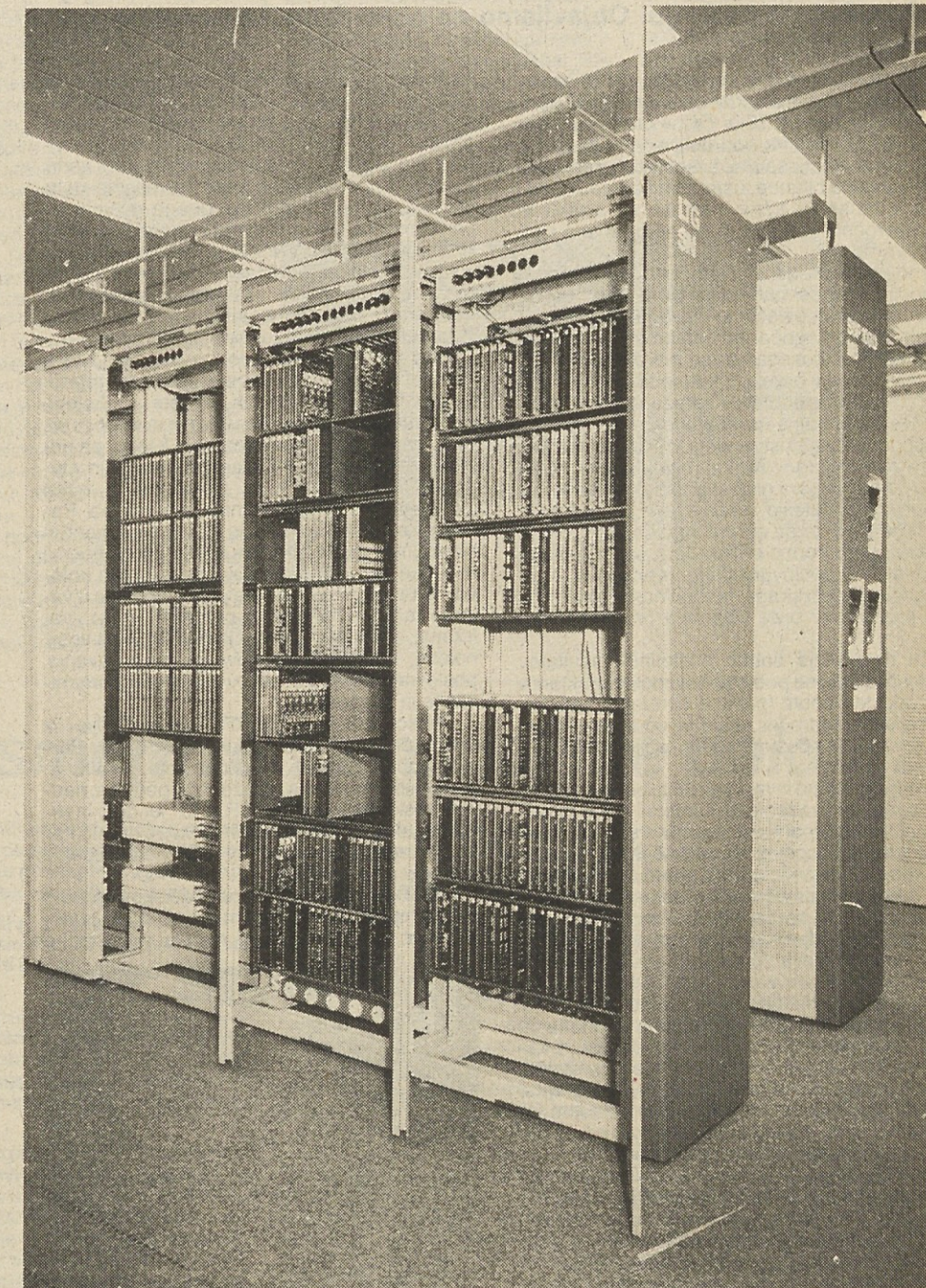
— Morda še sklepna misel?

»Lahko rečem, da je ekipa, ki vodi ZP in posamezna podjetja v Iskri Telekom, vložila v novo organiziranost vso svojo

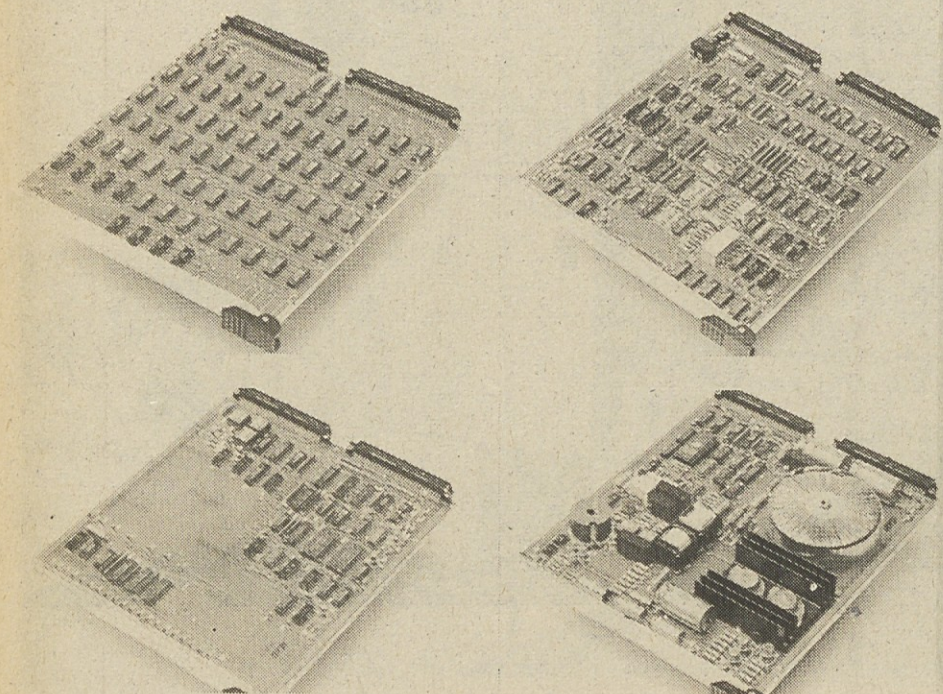
energijo in znanje, vendar pa rešitve, ki so bile delno že uresničene ali se nakužejo v bližnji prihodnosti, seveda niso izključno rezultat naših prizadevanj. V veliki meri so tudi plod sodelovanja z raznoterimi subjekti — od vodstva SOZD Iskra in drugih DO Iskre, republiške vlade, bank, do kranjske občinske skupščine in njenih izvršnih organov.

Povezani bodo zanesljivo dosegli uspeh. Zato bi se ob tej priložnosti rad zahvalil našim sodelavcem in širši družbeni skupnosti za napore, ki so jih že doslej vlagali v rešitev telekomunikacijske industrije v Sloveniji!

Kazimir Mohar

Veliko upov je vloženi v digitalni komutacijski sistem EWSD, ki ga bo proizvajalo bodoče mešano podjetje Iskra Tel. Trženje v Jugoslaviji in Sovjetski zvezi je že prineslo prve uspehe, kar ni nena- vadno, saj gre za enega izmed najsodobnejših sistemov na svetu.

Podjetje TIV proizvaja večplastna tiskana vezja za gradnjo telekomunikacijskih sistemov. Izdelke prodaja celo tako zahtevnemu kupcu kot je IBM.

Podjetništvo kot temelj nove organiziranosti

Osrednja pozornost delegatov na zadnji seji DS DO Elementi 23. 5. je bila usmerjena v obravnavanje in sprejem pobude in predloga reorganizacij delovne organizacije. Predložena gradiva so rezultat temeljite analize stanja v posameznih TO in upoštevanja najavljenih sprememb v zakonodaji.

Predlog reorganizacije opredeljuje več podjetij, ki predstavljajo zaokrožene programske tržne celote in izražajo interes, da se združujejo v Združenem podjetju. Objavljamo najpomembnejše povzetke gradiva:

Presoja in odločitve o organiziranosti posameznega podjetja sloni na opravljeni pisni oceni, izdelani za vse TO v DO. Potencial posameznih TO sloni na podrobni analizi sledečih kriterijev: bilanci uspeha, bilanci stanja usklajenosti devizne bilance, ustreznih kadrovskih resursov (znanja), tržne varnosti za kratko in srednjeročno obdobje in po programsko razvojni varnosti.

Podjetje mora biti, v skladu z novim zakonom o podjetjih sposobno uspešno konkurirati na vseh svetovnih tržiščih in ustvarjati takšen dobiček, ki bo omogočal minimalno enostavno reprodukcijo ob doseganju vsaj povprečnih osebnih dohodkov v branži, v katero spada.

Povezovanje podjetij v združeno podjetje Iskra Elementi bo na osnovi sinergičnih učinkov ter sposobnostjo ustvarjanja kritične mase posameznih resursov na tem nivoju, omogočalo tako podjetjem, kot grupaciji tudi postopno razširjeno reprodukcijo, iskanje tujih partnerjev in sovlagateljev ter na osnovi tega uspešno vključitev v mednarodno delitev dela, saj je za naše programe jugoslovanski trg premajhen in ni mogoče doseči praga rentabilnosti posameznih proizvodov brez plasmaja na svetovnem trgu.

Za doseganje dobrih poslovnih rezultatov (večji dobiček) se podjetje navznoter strukturira v produktne enote (profitne centre) in funkcionalne enote (odročja, sektorje, oddelke). Pri organiziranju se upošteva tudi lokacijska razdrobljenost (obrati).

Podjetje stalno izvaja selekcijo programov po donosnosti in razpoložljivi kritični masi resursov. V primeru pomanjkanja resursov se povezuje z drugimi podjetji na področjih, kjer je skupaj mogoče doseči kritično maso le teh.

Podjetja se združijo v Združeno podjetje Iskra Elementi, le to se pa neposredno povezuje v sestavljeno podjetje Iskra (v Sestavljeno podjetje se torej podjetja povezujejo posredno preko ZP).

Reorganizacija DO Iskra Elementi, ki ima v svoji sestavi 11 TOZD in DSSS bo izvedena po tako imenovanem skrajšanem postopku, po katerem se TOZD ali TOZD-i s sprejemom statuta preoblikujejo v podjetja, hkrati pa se sprejme statut združenega podjetja pogodno, s tem da delavski sveti bodočih podjetij sprejmejo pogodbo o ustanovitvi združenega podjetja.

Nekatere osnovne globalne cilje združenega podjetja Iskra Elementi predstavljajo: PROFIT kot eden osnovnih ciljev nadaljnega razvoja, ki bo poleg sredstev sovlagatelja, edini zanesljivi vir financiranja nalog in s tem nadaljnega razvoja podjetij in združenega podjetja kot celote. KAKOVOST proizvodov in storitev, ki je predpogoj za uspešen nastop in ob obstanek na zahtevnih svetovnih trgih. Evropska firma, ki pove,

da je naš ciljni trg evropski in s tem postanejo zahteve tega trga za nas zakon KADRI (in s tem znanje) predstavljajo temelj našega nadaljnega razvoja. Permanentni razvoj lahko zagotovijo le usposobljeni in strokovno motivirani kadri. Zagotoviti jim moramo ustrezne pogoje dela, jasne načrte njihovega osebnega razvoja ter permanentno izobraževanje in izpopolnjevanje RAZVOJ/INOVATIVNOST — Spodbujanje razvoja in inovativnosti, ter lasten prispevek k temu, mora postati motto vsakega posameznika. Podpora razvoju in inovativnosti je osnova za doseganje boljših rezultatov ter hitrejšega napredka podjetij in združenega podjetja. KAPITAL kot osnovo za naložbe v proizvode, tehnologije, trg in znanje in s tem razširjeno reprodukcijo, bo mogoče ustvariti le v dobro organiziranih in uspešnih podjetjih, k temu pa pridobiti zainteresirane sovlagatelje doma in v tujini. ZDRAVO OKOLJE mora postati eden temeljnih ciljev posameznika in kolektiva. Podjetja s pogodbo ustanovijo ZP Iskra Elementi in se dogovorijo, da bodo na nivoju ZP na osnovi analitike notranjega poslovanja in okolja določale cilje, politiko in strategijo ter nadzirale izvajanje za sledeče funkcije: programa in razvoja, trženja, ekonomike, financ in revizije, kakovosti, naložb, kadrov, izobraževanja, nagrajevanja, poslovnega prava in stikov z javnostjo, organizacije in informatike.

Strokovni kolegij (BOARD) je sestavljen iz predsednika ZP, direktorjev podjetij in direktorjev skupnih podjetij in določa cilje, politiko in strategijo poslovanja združenega podjetja, nadzira poslovanje podjetij, SP in ZP ter delo in rezultate skupaj dogovorjenih funkcij oziroma nalog. Sprejemanje odločitev v ZP se opredeli v pogodbi o ustanovitvi.

DS ZP je sestavljen iz predstavnikov podjetij, skupnih podjetij in strokovnih služb ZP. Delavski svet je sestavljen po načelu ekonomske

moči ustanoviteljic in sprejema odločitve z večinskimi odločanjem, s tem, da se v pogodbi o ustanovitvi ZP opredelijo primeri, ko se sklepi sprejemajo s konsenzom.

Iz vidika medsebojnih odnosov oziroma lastništva se podjetja dogovorijo, da

a) premoženje ZP predstavlja vsoto premoženj vseh podjetij združenih v ZP (kritične mase kapitala). Določa se idealne deleže ustanoviteljic na dan ustanovitve ZP,

b) podjetje je samostojni pravni subjekt in v celoti odgovarja za svoje poslovanje,

c) posamezna podjetja v ZP odgovarjajo za ostala v ZP združena podjetja le v večini vložnih sredstev,

d) kot vložena sredstva drugih podjetij v podjetje smatramo: vložena sredstva (sovlaganje), sredstva rezerve v primerih sanacije,

e) izgubo oziroma nesolventnost posameznega podjetja ZP lahko sanira v skladu s poslovnimi interesi in možnostmi vseh ali posameznih podjetij, združenih v ZP,

f) na nivoju združenega podjetja BOARD odloča o naložbah oziroma lokaciji sredstev v višini 30% dobička ustvarjenega v podjetjih, skupnih podjetjih in ZP. Podjetja ostanejo lastniki tega deleža dobička in dobijo v podjetju, v katerega vlagajo, upravljalne pravice, sorazmerne z vloženo deležem. Kriterije za določanje prioritete naložb v ZP bo urejal poseben poslovnik.

g) Financiranje ZP ustanoviteljice zagotovijo v obliki članarine, iz katere se krijejo stroški strokovnih služb ZP, stroški nalog, ki jih po pogodbi za ZP opravljajo SP in obveznosti ZP do sestavljenega podjetja Iskra.

Podjetja v skladu z lastnimi interesi in zakonom o podjetjih s pogodbo ustanovijo SKUPNA PODJETJA: INOVAJSKI INŽENIRING, KOMERCIALA, SERVISNE DEJAVNOSTI.

Upravljanje skupin podjetij poteka preko BOARD-a na nivoju ZP ter delavskega sveta kot samoupravnega organa skupnega podjetja, v katerem imajo ustanoviteljice svoje delegate. Delavski svet je sestavljen v sorazmerju z deležem ustanoviteljic in sprejema odločitve z večinskimi odločanjem, če v statutu SP ni drugače opredeljeno.

Delavci skupnih podjetij uveljavljajo svoje interese preko delegatov v DS SP in delegatov v DS ZP.

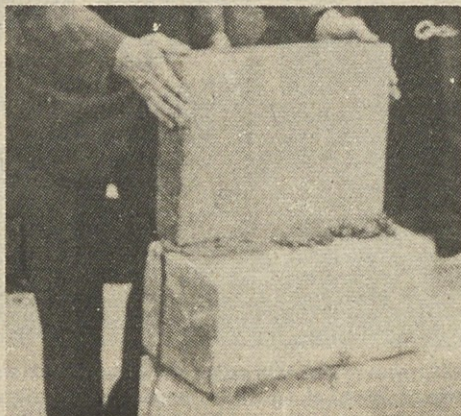
Skupno podjetje ima z ustanoviteljicami direktne strokovne in delovne povezave v skladu s pogodbo in plani. Znotraj SP poteka strokovna koordinacija na strokovnem kolegiju.

Financiranje skupnih podjetij regulirajo zakon, pogodba o ustanovitvi, letni plani ter konkretne pogodbe (storitve).

Direktor oziroma njegov pooblaščenec namestnik zastopa in predstavlja SP ter usklajuje interese in dejavnost z ustanoviteljicami in kot član BOARD-a na nivoju ZP predstavlja celotno dejavnost SP.

Ob predstavitvi predloga reorganizacije je Zoran Polič, predsednik KPO DO poudaril, da je omenjeno gradivo rezultat dogovarjanj vseh temeljnih organizacij in strokovnih služb in pomeni optimalno, najbolj racionalno varianto tako za celoto kot za njene sestavne dele, vendar se moramo zavedati, da še tako dobra organizacijska shema ne bo dala rezultatov, če se ne bomo potrudili in jo napolnili z vsebino.

I. S.

Področni kolegij za kadrovske in družbeno pravne zadeve

Formalna izobrazba kot vstopnica na strokovno področje

Pospešiti vlaganje v kadre • Povečati privlačnost Iskre v okolju • Celoviteje nadzirati fluktuacijo kadrov — predvsem strokovnjakov • Povečati samoodgovornost kadrov za lasten razvoj • Projekt razvoja kadrov v Iskri mora postati strateški projekt

To je le nekaj misli s četrtkov se je področnega kolegija za kadrovske in družbeno-pravne zadeve, ki je bil to pot v Ribnem. Člani kolegija so namreč obravnavali poročilo o kadrovske gibanjih v Iskri v lanskem letu in od doseženih ciljev je nedvomno pomemben ta, da se je število zaposlenih v Iskri znižalo za tri odstotke, da se je izboljšala izobrazbena struktura zaposlenih v Iskri in da se je dvignila splošna raven znanja. V lanskem letu se je povečalo število štipendistov s tem, da se njihova že tako visoka izobrazbena struktura še izboljšuje, njihov številni delež glede na vse zaposlene pa je že presegel predvideno razmerje en štipendist na deset zaposlenih. Veča se tudi obseg funkcionalnega izobraževanja in število udeležencev, vendar se na ta način izobražujejo predvsem že izobraženi delavci in smo še kar daleč od postavljenega cilja, da bi se vsak delavec vsaj enkrat na leto nekajdnevno izobraževal. Eden izmed kadrovskih pokazateljev je tudi ta, da so bili doseženi dokaj dobri rezultati pri oblikovanju lastnih programov izobraževanja poslovnih in drugih Iskrinih vodilnih delavcev v izobraževalnem centru SOZD Iskra pa da se povečuje

učinkovitost študija ob delu tudi na račun materialnega stimuliranja in da narašča število mladih raziskovalcev.

Zaskrbljujoči pa so rezultati na področju odliva znanja, ki se veča in kaže v povečani fluktuaciji, predvsem fakultetno izobraženih kadrov s področja razvoja, trženja in proizvodnje, s tem, da se tudi pojavljajo težave pri kadrovanju novih strokovnjakov na omenjenih področjih. Osební dohodki v Iskri glede na gospodarstvo zaostajajo in prav to je eden izmed poglavitnih vzrokov za fluktuacijo strokovnjakov. Ocena lanskega letnega kadrovskega gibanja je tudi pokazala, da se zmanjšuje število razpisanih štipendij in šolnin in, da razvijanje materialnih in nematerialnih načinov stimuliranja delavcev v Iskri še ni zaživel, hkrati pa je socialna varnost zaposlitve povečini zagotovljena tudi brez dodatnih izobraževalnih oblik, kar pa se kaže pri težavah z razreševanjem problematike presežkov delavcev.

Člani področnega kolegija so po obravnavi poročila, ki ga je predstavil strokovni sodelavec Zvone Mikič, sprejeli usmeritve za nadaljnje delo, ki jih objavljamo posebej. V nadaljevanju srečanja je vodja

projekta IKAR Janez Mayer predstavil Iskrin projekt razvoja kadrov in po obravnavi so člani področnega kolegija opredelili IKAR kot strateški projekt za Iskra, ki ga je potrebno uskladiti z ostalimi projekti v okviru Iskre (celovita kakovost, RR itd.). Osrednjo pozornost je potrebno posvetiti vlogi in usposobljenosti vodij pri usmerjanju razvoja kadrov in odkrivanju njihovih sposobnosti. Za posamezne raziskave pa je potrebno najti sredstva tudi izven Iskre. Na seji so sprejeli tudi opera-

tivno zasnovano projekta razvoja kadrov, skupaj s podprojekti in aplikacijami in predlagali odboru za kadre, da sprejeme sklep o nadaljevanju projekta in o združitvi sredstev, planiranih za leto 1989. Prioriteto posameznih segmentov projekta bo pripravilo področje za kadrovske in družbeno-pravne zadeve v skladu z vsebino razprave in mnenjem posameznih delovnih organizacij. Kot posebna aplikacija, oz. podprojekt pa bodo vključili tudi delovno-pravna razmerja.

Ob koncu srečanja so se člani področnega kolegija seznanili s predlogi sprememb Zakona o podjetjih in o možnih kadrovskih problemih ob likvidaciji Mikroelektronike.

VŽ

Stališča in usmeritve za nadaljnje delo

1. Poslovni rezultati posameznih delovnih organizacij niso v korelaciji s strukturo zaposlenih v primerjavi s podobnimi organizacijami v SRS. V posameznih sredinah je potrebno pristopiti k ugotavljanju in odpravljanju vzrokov neučinkovite izrabe nakopičenega znanja.

2. Privlačnost naših delovnih organizacij za strokovnjake upada. V prihodnosti pričakujemo, da bo na trgu delovne sile za strokovnjake še trši boj. Zato je potrebno takoj pristopiti k oblikovanju privlačnejše podobe Iskre v okolju.

3. Vrsta pozitivnih trendov kaže, da kadrovska funkcija ni osnovni vzrok težav v Iskri. Problematični so segmenti, ki se v glavnem nanašajo na kadrovski razvoj. Zato je potrebno intenzivirati projekt spremljanja kadrov in spremeniti obnašanje do mladih kadrov v začetku razvoja z odkrivanjem ambicij in usmerjanjem njihovega nadaljnjega razvoja.

4. Pospešiti je potrebno vlaganje v kadre predvsem v štipendiranje in izobraževanje že zaposlenih. V primerjavi z vlaganjem v opremo je vlaganje v kadre deležno manjše pozornosti in sredstev. Pri podeljevanju štipendij in izobraževanju že zaposlenih je potrebna večja selektivnost. Delež izobraževanja za vodenje in trženje je premajhen, zato je potrebno prioriteto povečati prav ti področji izobraževanja. Izobraževanje zaposlenih mora biti v funkciji napredovanja in socialne varnosti zaposlitve. Izpostaviti je potrebno tudi samoodgovornost kadrov za lasten razvoj.

5. Zmanjševati je potrebno razlike med zahtevami in dejansko izobrazbo z ustreznim razporejanjem in odpravljanjem pretiranih zahtev po izobrazbi v razvidih del in nalog. Te je potrebno racionalizirati in omogočiti možnosti horizontalnega napredovanja. Povečati je potrebno stimulacijo za študij ob delu, večjo pozornost je treba posvetiti delavcem brez poklica. Formalna izobrazba mora pomeniti vstopnico na strokovno področje.

6. Intenzivirati je potrebno aktivnosti za nadzorovanje fluktuacije kadrov — ugotavljanje in odpravljanje vzrokov, ugotavljanje ekonomskih učinkov fluktuacije. Enako resno se je potrebno posvetiti vprašanju prezaposlenosti v posameznih delovnih organizacijah.

7. Zadovoljiv podiplomski študij nima ustrezne kontinuitete v strokovnem delu. Potrebno je zagotoviti ustrezne pogoje, enako je potrebno takoj pristopiti k pripravi vključevanja mladih raziskovalcev.

8. Zaustaviti je potrebno zaostajanje ravni osebnih dohodkov za življenjskimi stroški in ceno. Povečati je potrebno vlogo vodij pri določanju OD posameznika glede na rezultate dela, zagotoviti tajnost OD, upajati možnosti horizontalnega napredovanja in motivirati ustvarjalnost zaposlenih za hiter prenos znanja na trgu. Pripraviti je potrebno skupna izhodišča za delitev OD v Iskri namesto obstoječih SaS.

9. Z zaključki je potrebno seznaniti samoupravne in poslovodne organe.

Serviserji bi bili radi še boljši

Redno majsko konferenco so Iskrini serviserji namenili predvsem letošnjemu poslovanju, dalj časa pa so namenili tudi pripravam novega statuta podjetja, pri čemer so poudarili, da bodo »naredili preprič« tudi pri vseh drugih aktih, pravilnikih, navodilih in sploh načinu poslovanja, vse pa v želji, da bi delali še boljše. Že po tradiciji so se drugega dela konference serviserjev udeležili tudi predstavniki Tovarne električnih orodij.

Z uvodno razpravo na konferenci vodij Iskrinih servisov iz vse Jugoslavije o osnutku novega statuta se je v DO Iskra Servis začela javna razprava o spremembah organiziranosti sedanje delovne organizacije v družbeno podjetje. O statutu so govorili tudi že na sindikalni konferenci serviserjev, delavski svet te delovne organizacije pa bo dal predlog statuta v javno razpravo na seji 9. junija. Referendum o spremembi organiziranosti bo koncem junija.

Precej časa so na konferenci namenili tudi drugim samoupravnim aktom, pravilnikom, navodilom in sploh načinu poslovanja. V večini primerov gre samo za manjše spremembe, kot so na primer racionalizacija samoupravnih postopkov, nekatere spremembe pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, itd.

V zvezi s samim poslovanjem so na konferenci opozorili na nujnost tesne povezanosti serviserjev in Iskrine proizvodnje. Če te povezanosti ni, so poudarili, so vprašljivi tudi kakovost servisnih posegov, roki popravila, cene servisnih storitev in še kaj. Samokritično so vodje Iskrinih servisov opozorili tudi na to, da še vedno premalo upoštevamo želje in potrebe lastni-

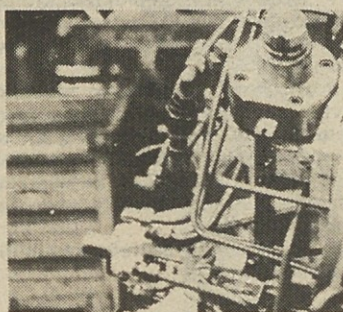
Konferenco vodij Iskrinih servisov iz vse Jugoslavije je vodil direktor Miro Stegnar. (Foto LD)

kov Iskrinih izdelkov, to pa se kaže tudi v tem, da v nekaterih delavnicah število posegov celo upada.

V kratkem bodo v Servisu oblikovali tudi nove samoupravne organe. Izkazalo se je namreč, da njihovo dosedanje delovanje ni bilo vedno najbolj racionalno, saj je bilo teritorialno načelo, če že drugega ne, izredno drago. Zmanjšali bodo tudi novi delavski svet, in sicer z devetnajstih na enajst članov, delno pa bodo skrčili tudi nekatere izvršilne organe, kar pa na kakovost dela teh organov ne bo vplivalo. Pomembna novost bo tudi na področju odgovornosti, kar opredeljuje tudi sam zakon.

Že po tradiciji je bil drugi del konference namenjen dogovoru serviserjev s predstavniki DO Električna orodja o novostih v programu tega kolektiva in problematiki servisiranja električnih ročnih orodij.

Lado Drobež

Iskra

Iskra Invest servis

Trg revolucije 3
61000 Ljubljana

Delavski svet v skladu s 23. in 24. členom Statuta in določili družbenega dogovora o oblikovanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin, razpisuje naslednja prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostjo —

1. Vodenje inženiringa

Pogoji: — visoka ali višja izobrazba ekonomske ali gradbene smeri in opravljen strokovni izpit
— najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vodenju delovnih procesov
— strokovne, poslovne in organizacijske sposobnosti.

2. Vodenje strokovnih služb

Pogoji: — visoka ali višja izobrazba ekonomske, organizacijske ali pravne smeri
— najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vodenju delovnih procesov
— strokovne, poslovne in organizacijske sposobnosti.

Kandidati bodo izbrani za dobo 4 let.

Komisija za medsebojna razmerja pa objavlja prosta dela in naloge

3. Kurjenje VT kotlov in upravljanje kompresorskih postaj

— 2 delavca

Pogoji: delavec strojne stroke (IV. st.), zaželen opravljen strokovni izpit za strojnika kotla oz. kompresorskih naprav in najmanj 4 leta delovnih izkušenj pri takem delu.

Delo je izmensko. Poskusno delo traja 3 mesece.

Kandidate vabimo, da pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljejo v 15 dneh na naslov — Iskra Invest servis, kadrovska služba, Poljanska 77a. Vse prijave na razpis (zaporedna štev. 1, in 2,) pa morajo biti z oznako »za razpis«.

Prejšnji teden je bil v Iskrini poslovni stavbi prvi sestanek sovlagateljev v Opekarno Zalog pri Novem mestu, kjer naj bi Iskra, Kovino-plastika Lož, Eta Cerkno, Titan Kamnik in Dinos Ljubljana izvajali imobilizacijo galvanskega mulja v opečne izdelke.

Po desetletnem razpravljanju kam s posebnimi odpadki, ki vsebujejo nevarne snovi, bodo udeleženci pristopili k organiziranemu reševanju skupnega problema, tj. h končni dispoziciji galvanskega mulja v skupni količini 350 ton. S tem, po besedah Marijana Strausa, prehitavamo Iskrin interni projekt »Vpeljava sistema varstva okolja v SOZD Iskra« in skupaj z drugimi pristopamo k delni realizaciji republiškega koncepta za odstranjevanje posebnih odpadkov, ki ga je sprejel slovenski izvršni svet 1987. leta.

Termična imobilizacija galvanskih muljev v alumosilikate temelji na elaboratu preiskave postopkov zapekanja muljev v opečne izdelke. Nosilec projekta je bil DINOS, pri njem pa so sodelovali poleg izvajalcev še ZRMK TOZD Inštitut za materiale Ljubljana, Zavod za zdravstveno varstvo — mariborski Center za varstvo okolja in Inštitut Jožef Stefan. Na osnovi teoretičnih izhodišč elaborata je investitor Opekarna Zalog pripravil investicijski program, da bo možno na posebni liniji izvajati homogenizacijo, ekstrudiranje, sušenje in žganje opeke, ki vsebuje do tri odstotke galvanskega mulja.

Na sestanku so imenovali tudi Odbor sovlagateljev. Iskrine interese bo zastopal Peter Mihelič iz Telekomu.

Nove višine povračil stroškov in prejemkov iz sklada skupne porabe

V sindikalnem poročevalcu št. 6 z dne 25. 5. 1989 (priloga časopisa Delavska enotnost) so objavljeni novi zneski povračil materialnih stroškov in prejemki iz sklada skupne porabe. Nekaj najpogostejše uporabljenih zneskov:

— cela dnevnicna (8% OD gospodarstva SFRJ)	99.645 din
— kilometrina (30% cene superbencina)	1.710 din
— regres za letni dopust (oblikovanje mase v višini 60% OD gospod. SRS)	1.104.128 din
— jubilejne nagrade;	
• za 10 let dela	920.107 din
• za 20 let dela	1.380.160 din
• za 30 let dela	1.840.213 din
— upokožitev	5.520.639 din

Osnova za izračun prejemkov iz sklada skupne porabe v Sloveniji je povprečni OD v gospodarstvu SRS za prvo tromesečje, ki je bil po podatkih Zavoda za statistiko 1.840.216 din.

Pri določanju konkretne višine zneskov in dneva uporabe morajo delovne organizacije uporabljati določila svojih samoupravnih aktov.

Življenjski stroški so v letošnjih prvih štirih mesecih v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta višji za 477% oz. za 184% glede na povprečne stroške leta 1988. Aprilski stroški so v primerjavi z življenjskimi stroški v mesecu marcu porasli za 30,6%.

VELIKOVEC/VÖLKERMARKT 9100

A - 83 Posojilnica Velikovec/Völkermarkt

- Pokopališče, spomenik, Šentrupert pri Velikovcu/St. Ruprecht bei Völkermarkt
- Pokopališče, Golovica/Wölfnitz, 9433 Šentandraž/St. Andrä i. L.
- Pokopališče, Lom/Lamm, 9112 Grebinj/Griffen
- Pokopališče, 9112 Grebinj/Griffen

A - 84 Karlut, 9103 Djekše/Diech

A - 85 Hren, Šentpeter na Vašinjah/St. Peter am Wallersberg, 91000 Velikovec/Völkermarkt

PEŠ POTI po jugoslovanskem delu Koroške

V Sloveniji je blizu sto peš poti, različnih tako po namenu kot po trasah in težavnostnih stopnjah. Iz VODNIKA PO PEŠ POTEH, ki ga je sestavil Brane Sotošek in izdala Delavska enotnost leta 1985, povzemamo tiste peš poti, ki so speljane tudi po ozemlju ali ob robu ozemlja, ki ga obravnavajo Javke brez hajke. S tem želimo omogočiti obiskovalcem javk ali pohodnikom, da lahko obenem povežejo eno dejavnost z drugo in si tako nabirajo točke za več dejavnosti hkrati. Koroški partizani so se namreč občasno zadrževali tudi v teh krajih.

V nadaljevanju navajamo ime peš poti, njen začetek in konec ter kontrolne točke na opisanem ozemlju.

1. SLOVENSKA PLANINSKA POT (Maribor—Ankaran): Poštarski dom pod Plešivcem, Dom na Uršlji gori, Andrejev dom na Slemenu, Koča na Smrekovcu, Koča na Loki pod Raduho, Koča na Raduhi, Dom Rogovilec, Kamniška koča, Frischaufov dom na Okrešlju, Skuta, Cojzova koča na Kokrškem sedlu, Grintovec, Kočna, Češka koča, Dom Kokrškega odreda na Kaliču, Dom pod Storžičem, Mala Poljana, Tolsti vrh, Koča na Kriški gori...

2. JEZERSKA PLANINSKA POT poteka po gorskih vrhovih Kamniških ali Savinjskih Alp.

3. KOROŠKA MLADINSKA POT (Ribnica na Pohorju—Kotlje) Slovenj Gradec, Poštarski dom pod

Iskra Videomatika, p.o.
Industrija televizijskih aparatov, videoakustičnih naprav in sistemov

61117 Ljubljana, p.p. 51
 Cesta Andreja Bitenca 68

Komisija za delovna razmerja razpisuje

Štipendije za šolsko leto 1989/90

PROGRAM	SMER	ŠT. STIP.
IV. stopnja zahtevnosti		
Obdelovalec kovin	orodjar	1
	strugar	1
	rezkar	1
strojni mehanik	strojni ključavničar	1
lesar širokega profila	mizar	1
		Skupaj: 5
V. stopnja zahtevnosti		
elektronika	elektrotehnik	4
kovinarstvo in strojništvo	strojni tehnik	2
naravoslovje	naravosl.-matematični tehnik	5
poslovno-finančna dejavnost	ekonomski tehnik	2
kemija	kemijski tehnik	1
tiskarstvo	grafični tehnik	1
		Skup.: 15
VI. stopnja (višješolski študij)		
industrijska elektronika	inežnir elektrotehnike	1
kovinarstvo in strojništvo	inženir strojništva	1

ekonomija — finance	ekonomist	1
organizacija dela — proizvodnja ali informatika	org. dela	1
		Skupaj: 4

VII. stopnja (višješolski študij)

industrijska elektronika	dipl. ing. elektrotehnike	4
strojništvo	dipl. ing. strojništva	2
računalništvo — logika in sistemi	dipl. ing. računalništva	2
ekonomija — finančna smer	dipl. ekonomist	2
organizacija dela — proizvodnja ali informatika	dipl. organizator dela	1
		Skup.: 11

Kandidati za štipendije morajo poslati:

- obrazec SPN-1
- prošnjo za štipendijo
- potrdilo o vpisu v šolo
- overjen prepis, oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala, oz. potrdilo višješolske ali visokošolske organizacije o opravljenih izpitih.

Dodatek za deficitarnost nudimo naslednjim smerem:

dipl. ing. elektrotehnike, dipl. strojni ing., dipl. ing. računalništva, dipl. ekonomist (analitik, finančnik), dipl. organizator dela (informatika), ing. elektrotehnike, ing. strojništva, organizator dela (informatika), strojni ključavničar, rezkar, strugar, orodjar.

Vloge za štipendije bo sprejemala kadrovska služba v mesecu juniju in v prvem tednu julija 1989 (do 7. julija 1989). Razgovori z bodočimi štipendisti bodo potekali med 10. in 15. julijem. V primeru odsotnosti ali zadržanosti se predhodno javite na telefon štev.: (061) 52-161 (int.: 38).

Plešivcem, Dom na Uršlji gori, Dom na Slemenu, Dom na Smrekovcu, Vrh Raduhe, Koča na Grohatu, Planinsko zavetišče Puc, Koča na Peci, Vrh Pece, Piko, Mežica, Pristov na Lešah, Ravnjak, Koča na Naravskih ledinah, Kotlje — Prežihova bajta.

4. TRANSVERZALA KURIRJEV IN VEZISTOV NOV SLOVENIJE (Gančani v Prekmurju—Tumova Koča na Slavniku) Slovenj Gradec, Poštarski dom pod Plešivcem, Uršlja gora, Poljana, Mežica, Dom na Peci, Topla, Črna na Koroškem, Andrejev dom na Slemenu...

5. EVROPSKA PEŠ POT E—6 YU (Flensburg ob Baltiku—Kastava nad Reko) se med Malo Kopo, Turško vasjo in Slemenom dotika obravnavanega območja.

6. SOLČAVSKA PLANINSKA POT (Koča na Grohatu—Okrešelj) Koča na Grohatu, Raduha, Loka pod Raduho, Igla, Robanov kot, Korošica, Ojstrica, Krofička, Koča pod Ojstrico, Kamniško sedlo, Okrešelj.

7. KAMNIŠKA PLANINSKA POT (Menina planina—Kamniški vrh) Kokrško sedlo, Grintavec, Kokrška Kočna, Jezerska Kočna, Češka koča, Okrešelj, Konj, Velika planina.

8. GORENJSKA PARTIZANSKA PLANINSKA POT (Kranj—Kamnik) Jesenice—Pristava, Valvazorjev dom, Begunje, Draga, Roblekov dom, Spomenik kurirjem, Dom na Kofcah, Dom pod Storžičem, Storžič, Dom Kokrškega odreda, na Kališču, Kamniška koča, Velika planina.

9. PLANINSKA POT ŠTIRINAJSTE DIVIZIJE (Sedlarjevo ob Sotli—Ljubno) Andrejev dom na Slemenu, Koča na Smrekovcu...

10. PLANINSKA POT OSVOBODITVE — 14 visokih vrhov, po dva v vsaki republiki in pokrajini, Raduha.

11. POT PRIJATELJSTVA TREH DEŽEL (Koroška, Slovenija, Furlanija—Juljska krajina) Grintavec, Ojstrica, Storžič...

12. SLOVENSKA KOLESARSKA TRANSVERZALA, poteka prek Dravograda in Slovenj Gradca proti Titovemu Velenju.

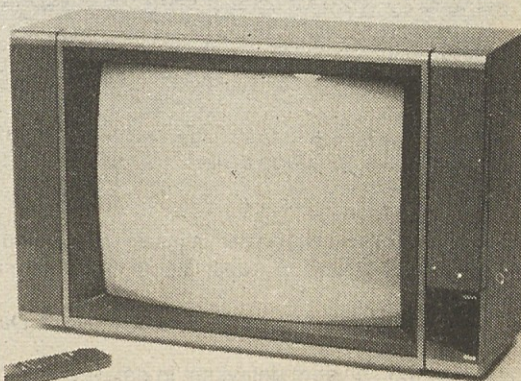
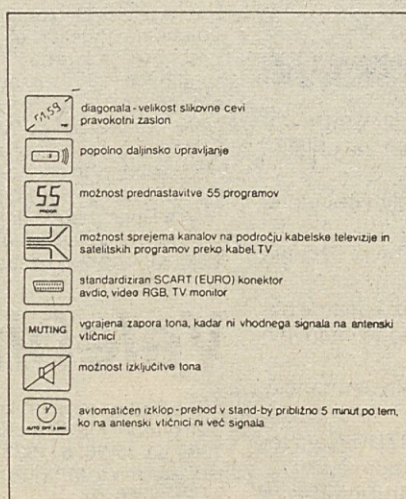
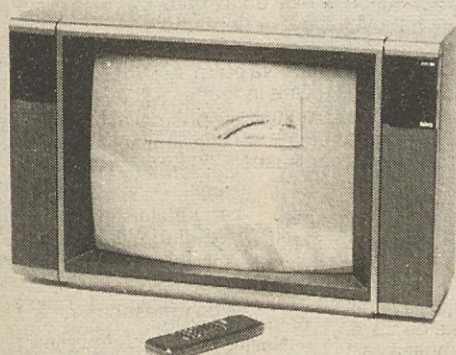
JAVKE BREZ HAJKE

22

POSEBNA UGODNOST ZA ISKRAŠE

45% popusta pri nakupu barvnih TV sprejemnikov

	Maloprodajna cena s prometnim davkom	Maloprodajna cena s prometnim davkom in popustom	Prihranek
Barvni televizijski sprejemnik TV 9059, ekran 59 cm popolno daljinsko upravljanje	14.406.500.—	7.923.570.—	6.482.930
TV 9051, ekran 51 cm popolno daljinsko upravljanje	13.091.380.—	7.200.260.—	5.851.120
TV 8456 CATV, ekran 56 cm popolno daljinsko upravljanje	11.526.950.—	6.339.820.—	5.187.130
TV 8256 CATV, ekran 56 cm brez daljinskega upravljanja	10.364.920.—	5.700.710.—	4.664.210

Z enakim popustom nudimo tudi vse modele črno belih TV sprejemnikov in brivnikov.

Nakup izdelkov je v tovarniški prodajalni — Iskra Videomatika, Andreja Bitenca 68, Ljubljana, vsak dan razen sobote od 7. — 13.

Plačilo kupnine v celoti ob prevzemu blaga v tovarniški prodajalni.

Informacije dobite na telefonu: (061) 51-167.

Količina izdelkov je omejena.

IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST

Polovnik

PD Iskra bo organiziralo v dneh od 8. do 10. junija planinski izlet na Polovnik. Dobili se bomo v petek, osmega junija ob 15-ih pred dvorano Tivoli v Ljubljani in se z osebnimi avtomobili odpeljali do Drežnice, kjer bomo tudi prespali.

Naslednje jutro bomo vstali zelo zgodaj, saj nas bo čakalo 10 do 12 ur hoje, v nedeljo pa je bo polovico manj. Prečenje grebena Polovnika je precej zahtevno, zato priporočamo ta izlet le bolj izkušenim in tudi kondicijsko pripravljenim planincem.

Podrobnosti o izletu vam bo posredovala Breda Jančar, ki bo izlet vodila, sprejema pa tudi prijave. Njen telefon je 556-141/506.

Zahvale

Ob odhodu v pokoj se iz srca zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Vzdrževanje za podarjeno darilo in izrečene prijetne želje.

Istočasno izkoriščam to priliko, da vsem skupaj zaželim še naprej obilo razumevanja in mnogo delovnih uspehov.

Pavle Porenta

Ob odhodu v pokoj se lepo zahvaljujem sodelavcem iz Tovarne stikal za darilo, ki so mi ga kupili. Vsem želim še mnogo delovnih uspehov.

Izidor Darko Jermančič.

Zahvaljujemo se vsem delavkam in delavcem iz TOZD Števci ter socialni komisiji DO Kibernetika za nakazano denarno pomoč.

Družina Kovač

Mala oglasa

Prodajam dnevno sobo in črno beli televizor Jasna. Informacije tel. 574-211 int. 286.

Prodajam štedilnik Gorenje, star 10 let, 2 plin, 2 elektrika. Informacije tel. 574-211, int. 295. Pugelj.

Planinska sekcija Iskra Kranj objavlja mesto oskrbnika planinske postojanke Iskra na Jakobu nad Predvorom. Koča naj bi bila v sezoni odprta stalno, izven sezone pa ob vikendih in praznikih. Prijave pošljite do 15. junija 1989 na naslov: Iskra Kibernetika, Kranj (za kočo na Jakobu), Savska loka 4, 64001 Kranj. Informacije ing. Emil Sekne, tel. (064) 21-655.

Rodica in Matajurski vrh

Planinska sekcija DO ISKRA Kranj organizira zanimiv in lep planinski izlet na Rodico (1966 m) in Matajurski vrh (1938 m). V soboto 10. 6. 1989 se bomo zbrali pred hotelom Creina. Z avtobusom, ki bo imel odhod ob 6. uri, se bomo odpeljali preko Bleda v Bohinj.

Pot nas bo vodila od hotela »Jezero« v Ribčevem lazju na planino Suha, od tam pa na sedlo Čez Suho (1773 m) na vrh Rodice. Po 4 urni hoji si bomo privoščili izdaten počitek in si vzeli čas za pogled na vse okoliške vrhove na bohinjski strani z jezerom in primorski strani z Baško grapo. Po grebenski poti proti Črni prsti se bomo vračali mimo velikega in malega Raškovca (1967 m) na Matajurski vrh. Sledi spust čez Poljanski vrh (1897 m) na planino Poljana (1460 m) od tam pa do avtobusa v vas Polje in »na pivo«. Za vso pot bomo potrebovali kar 8 ur dobre hoje.

Vodnika Jože Šparovec in Jože Trilar, ki bosta izlet vodila, priporočata dobro obutev in ostalo planinsko opremo. Na poti ni oskrbovanih koč, zato ne bo odveč nekaj bolj osvežilne tekočine in hrane.

Vrh Rodice sodi tudi v slovensko planinsko pot.

Prijave z vplačilom 20.000 din sprejema tov. Volga Pajk iz tajništva DO ERO tel.: 2822 do zasedbe mest ali najkasneje do srede 7. 6. 89.

Vabljeni!

Velebit — Paklenica

Planinska sekcija kranjskih DO ISKRA in PD ISKRA bosta od 23. 6. 1989 pa do 26. 6. 1989 organizirala zelo zanimiv izlet na južni del Velebita s Paklenico.

S posebnim avtobusom, ki bo imel odhod dne 23. 6. 1989 ob 6. uri izpred hotela Creina se bomo peljali skozi Ljubljano, kjer se nam bodo pridružili še ljubljanski Iskraši, Novo mesto, Karlovac, Plitvice do Malega Halana. Od tu se bomo povzpeli na Tulove grede — 2 uri hoje. Po sestopu nadaljevali z vožnjo do Starega grada in se povzpeli do Borsovega doma (480

m) v Veliki Paklenici — 2 uri hoje, kjer bomo prenočili.

Naslednji dan 24. 6. 1989 bomo sestopili v Aniča luko (300 m) in se povzpeli mimo Manita peči na Vidikov kuk (866 m). Sestopili na Veliki Vaganac (650 m) in se povzpeli na Bojin kuk (1110 m) ter sestopili do Borsovega doma in prenočili po 10 urni hoji.

Dne 25. 6. 1989 bo vzpon po »bukovi stazi« na 1757 m visoki Vaganski vrh, ki je najvišji vrh Velebita in sestopili po »lipi stazi« do Borsovega doma in prenočili. Tudi ta dan bo 10 ur hoje.

Na zadnji dan 26. 6. 1989 bo sledil vzpon na Črni vrh (1030 m) in sestop skozi Malo Paklenico v Seline, kjer nas bo čakal avtobus. Ta dan bo le za 6 ur hoje. Še istega dne se bomo z avtobusom vračali po jadranski magistrali skozi Senj in Reko domov, kjer bomo predvidoma do 20 ure.

Ker Borisov dom ni redno oskrbovana postojanka, bomo vezani na lastno prehrano in verjetno tudi pijačo. V domu bo možno dobiti le čaj in pogreti pripravljena jedila. Na vsakodnevne ture bomo jemali le najnujnejšo opremo in malico. Nujno pa je imeti čutaro za pijačo. Rabili bomo lahke planinske čevlje in zaščito pred padavinami ter rezervno perilo. Če bo na povratku možnost kopanja v morju, ne pozabite na kopalke.

Za vodstvo bodo poskrbeli vodniki Tomaž Planina, Breda Jančar in Peter Globočnik.

Prijave z vplačilom akontacije 100.000 din sprejemata V. Pajk iz DO ERO, tel. 28-22 in Breda Jančar, tel. 556-141/506 do zasedbe mest v avtobusu, oziroma najkasneje do 13. 6. 1989. Ne pozabite vzeti s seboj planinske izkaznice zaradi popusta pri plačilu prenočnin, ki niso zajete v ceni izleta. V primeru doplačila se bomo z udeleženci izleta dogovorili naknadno.

Vabljeni

						ISKRA	DIVJI KOZEL	OKNU PODOBNA ODPRITINA	STARA POVRŠIN. MERA	UGOVOR V VARNOST. SVETU	PRISTAŠ ATOMIZMA (MNOŽ.)	KRAJŠE IME ZA REKO MENAM
ŠPORTNI KLUB V LJUBLJANI												
KIRURŠKA STRGALKA												
RAZTELE-SEVALEC												
PTIČJA SAMICA												
												SLAVEN IGRALEC V ZDA
AVTOR: RUDI MURN	PTIČ PEVEC	PESTNER	NASILNA TATVINA	KRAJ PRI OPATJI	TANTAL KRAJ PRI POREČU			ISKRA	DOBA	IZVRŠNI SVET NEMŠKI FILOZOF		
SLOV. JEZIKO: SLOVEC (JERNEJ)								VZHOD KRAJEVNA SKUPNOST				
ČEŠKI KRALJ								RAKEV				
SOPARNOST								SUROV POHOTNEŽ				